

Przyszłość jest fair

Genera Campos Garcia, producentka kawy,
spółdzielnia CENFROCAFE, Peru

WPROWADZENIE DO GLOBALNEJ STRATEGII
FAIRTRADE NA LATA 2021–2025

Pobudzamy globalny apetyt na sprawiedliwość

Każdy wie, na czym polega sprawiedliwość. Od małego uczymy się, co jest sprawiedliwe, gramy fair i chcemy postępować uczciwie wobec bliskich i innych ludzi.

Jako ludzie mamy wrodzone poczucie sprawiedliwości. Nasza zdolność do współpracy i myślenia nie tylko o sobie kształtują życie na naszej planecie – raz z lepszym, raz z gorszym skutkiem.

Zmagania z głęboko zakorzenionymi nierównościami, skutkami zmian klimatu oraz pandemią Covid-19 jasno pokazują, że jesteśmy od siebie wzajemnie zależni. Rozwiązań tych problemów szukamy we wspólnym poczuciu sprawiedliwości.

Sprawiedliwe wynagrodzenia i zarobki wystarczające na godziwe życie, reagowanie na zmiany klimatu i poszanowanie praw człowieka to najważniejsze postulaty ruchu Sprawiedliwego Handlu.

Fairtrade to przełomowe podejście do sprawiedliwości w handlu

Od samego początku przyświeca nam wizja bardziej sprawiedliwego świata, opartego na fundamencie transparentności działań. Świata, w którym drobnych producentów i firmy łączą obustronnie korzystne relacje handlowe. Świata, w którym konsumenci i organizacje społeczne mogą wspierać rolników i pracowników.

Fairtrade powstał po to, by świat był bardziej sprawiedliwy. Oprócz bezpośrednich działań na rzecz równości w relacjach handlowych Fairtrade uwzględnia koszty zewnętrzne działań biznesowych i ich wpływ na życie ludzi i stan środowiska.

Fairtrade musi się zmieniać, aby odpowiadać na najpilniejsze globalne wyzwania

Aby rolnicy i pracownicy mogli wieść godziwe i zrównoważone życie, wiele musi się zmienić. Sprawiedliwość

społeczna i środowiskowa są niezbędne do przetrwania naszej planety.

Problemy, z którymi się mierzymy, są zbyt rozległe i zbyt pilne, aby rozwiązywać je samodzielnie. Dlatego rozszerzamy nasz model funkcjonowania i angażujemy ludzi i organizacje, tak by efekty naszych działań były jeszcze bardziej widoczne. Cele wytyczone w niniejszej strategii są najbardziej ambitne ze wszystkich dotychczasowych, co świadczy o tym, z jak poważnymi wyzwaniami się mierzymy.

Dostrzegamy potrzebę sprawiedliwości we wszystkich ludziach

Na tej planecie wszyscy jesteśmy dla siebie bliźniemi. Korzenie naszego ruchu sięgają ideałów sprawiedliwości społecznej. Zapraszamy Cię do przyłączenia się do naszej społeczności, która dąży do pozytywnych zmian dla dobra ludzi i środowiska na skalę globalną.

Z wyrazami szacunku,
Komitet ds. Globalnej Strategii

Sadzonka otrzymana w ramach programu nasadzeń kawowców, spółdzielnia Koptan Gayo Megah Berseri, Indonezja

Świat dzisiaj

Zmiany klimatu, nierówności i konsolidacje na rynkach, rosnące żądanie sprawiedliwości społecznej czy wreszcie pandemia – wszystkie te aspekty przyczyniły się do powstania nowej strategii Fairtrade.

Przez ostatnie 30 lat centralne miejsce w działaniach Fairtrade zajmowały takie tematy jak odpowiedzialny biznes, uczciwsze ceny dla rolników czy lepsze traktowanie pracowników. Za pomocą nowej strategii Fairtrade chcemy zmaksymalizować wpływ na poprawę sytuacji rodzin rolników i pracowników. W tym celu wykorzystamy nasze dotychczasowe doświadczenie, kierując szczególną uwagę na obszary sprawiedliwości społecznej i środowiskowej.

W ciągu ostatnich 5 lat odnotowano
3 NAJCIEPLEJSZE LATA
w historii pomiarów.

Obecnie na świecie około

40 MILIONÓW OSÓB

jest ofiarą współczesnego niewolnictwa.

Aktualnie na świecie funkcjonuje ponad

400 SYSTEMÓW CERTYFIKACJI

Szacuje się, że z powodu
ZMIAN KLIMATU

powierzchnia gruntów nadających się pod uprawę kawy skurczy się o

50%
do 2050 r.

W 2018 roku ponad

820 MILIONÓW LUDZI

było niedożywionych. Szacuje się, że przez pandemię w 2021 roku liczba ta może się podwoić.

Średni wiek farmerów uprawiających kawę w Afryce wynosi

60 LAT

Rośnie zainteresowanie problemem

PRZESTRZEGANIA PRAW CZŁOWIEKA

Niemal

70%

przedsiębiorstw w Unii Europejskiej popiera unijne rozwiązania dotyczące należytej staranności w globalnych łańcuchach dostaw.

Wizja Fairtrade

Świat, w którym wszyscy rolnicy i pracownicy mają trwałe i zrównoważone źródła utrzymania, mogą w pełni realizować swój potencjał i decydować o swojej przyszłości.

Trzy filary globalnej strategii Fairtrade na lata 2021–2025:

- ✦ **Godziwe zarobki to prawo człowieka**
- ✦ **Sprawiedliwość społeczna napędza zrównoważony rozwój**
- ✦ **Im więcej współpracy, tym większy wpływ**

Przyszłość jest fair.

Peter Kinara, producent i dostawca herbaty dla firmy Finlays, Kenia

Świat naszych wyobrażeń

Wizja przedstawiona w strategii na lata 2021–2025 pozostaje bez zmian: to świat, w którym wszyscy ludzie mają trwałe i zrównoważone źródła utrzymania. Zmienia się jednak droga, którą zamierzamy dojść do tego celu. Fairtrade to więcej niż znak na opakowaniu – to symbol sprawiedliwości społecznej i środowiskowej.

W naszej globalnej strategii stawiamy sobie następujące pytanie: *Jak wygląda świat, w którym sprawiedliwość jest normą?*

Nasze działania są zakorzenione w idei sprawiedliwości społecznej, która przejawia się w poszanowaniu praw człowieka i dbałości o środowisko naturalne.

Zjednoczeni w imię sprawiedliwości

Zrównoważony rozwój nie jest możliwy bez sprawiedliwości społecznej i środowiskowej. W systemie Fairtrade działamy z myślą o sprawiedliwości na każdym etapie łańcuchów dostaw.

Rolnicy i pracownicy na czele i w centrum

Nasze działania skupiają się na dobru ludzi, którym służymy. Rolnicy i pracownicy są obecni na wszystkich szczeblach Fairtrade International i włączają się w podejmowanie decyzji.

Nie ma uniwersalnych rozwiązań

Certyfikacja jest nieodłącznym elementem Fairtrade, ale sama w sobie nie wystarczy. Dokonanie prawdziwych zmian wymaga opracowania konkretnych i skutecznych rozwiązań, które będą stanowić wartość dodaną dla firm, producentów i naszych partnerów.

Więcej informacji to większa skuteczność

Ocena wpływu naszych działań wymaga transparentności, identyfikowalności oraz danych, które świadczą o osiągniętych efektach. Łatwiejszy dostęp do większej ilości danych w systemie usprawni podejmowanie decyzji, unaoczní efekty naszych działań, jak również ułatwi wyciąganie wniosków.

Cele globalnej strategii:

Osiągnięcie trwałych i zrównoważonych źródeł utrzymania dla wszystkich

Wykazanie wpływu naszych działań

Przekształcenie łańcuchów dostaw, w których działamy

Mobilizowanie społeczności do podejmowania działań na rzecz sprawiedliwości

Globalna strategia na lata 2021–2025

Nasza nowa strategia uosabia dążenia 2 milionów rolników i pracowników, przetwórców, marek i detalistów oraz organizacji społeczeństwa obywatelskiego i konsumentów z całego świata. Działamy w sposób, który nikogo nie wyklucza i odzwierciedla priorytety globalnego systemu Fairtrade.

U podłoża globalnej strategii na lata 2021–2025 leżą innowacyjność i efektywność. Jako federacja organizacji Fairtrade działamy na wspólnych fundamentach partnerstwa, sprawnego podejmowania decyzji, odpowiedzialności, innowacyjności i cyfryzacji, tak aby stworzyć Fairtrade przyszłości.

Kierunek: przyszłość

Cel nadrzędny: Przekształcenie systemu Fairtrade w sprawną organizację wykorzystującą innowacyjność, cyfryzację i partnerstwo.

Cele szczegółowe:

Wzmocnienie pozycji rolników i pracowników

Zadania: Budowa odporności na zmiany klimatu, zapewnienie trwałych i zrównoważonych źródeł utrzymania, wspieranie kobiet i młodych ludzi.

Rozwój i innowacje

Zadania: Opracowywanie nowych źródeł rozwoju, tworzenie indywidualnych rozwiązań, ekspansja na nowe rynki.

Działania rzecznicze i zaangażowanie obywatelskie

Zadania: Podejmowanie działań w sytuacjach braku równowagi sił w łańcuchach dostaw, naruszeń praw człowieka, nierówności i zmian klimatu.

Bardziej sprawiedliwe łańcuchy dostaw dzięki cyfryzacji

Zadania: Zapewnienie transparentności i identyfikowalności umożliwiających budowę bardziej sprawiedliwych łańcuchów dostaw.

Zmiana układu sił na korzyść rolników i pracowników

Wierzimy, że rolnicy i pracownicy są najlepiej predysponowani do tego, by reagować na zagrożenia wynikające ze zmian klimatu, stwarzać nowe możliwości rozwoju i sprawić, by rolnictwo stało się atrakcyjną perspektywą dla młodych ludzi.

Zmieniając układ sił na korzyść rolników i pracowników, wzmacniamy zdolność organizacji producentów do wywierania pozytywnego wpływu na życie społeczności lokalnych.

Chcemy w szczególności:

- ✦ **Zapewnić godziwe źródła utrzymania poprzez dochody i wynagrodzenia wystarczające na godziwe życie**
- ✦ **Budować odporność i przystosowywać produkcję do zmian klimatu**
- ✦ **Poprawić pozycję kobiet i młodych ludzi**
- ✦ **Stać na straży przestrzegania praw człowieka**
- ✦ **Dostosowywać programy do potrzeb producentów**

Agnes Chebii, pracownica i przewodnicząca komisji ds. płci na plantacji kwiatów Karen Roses w Kenii

JAK TO ROBIMY

Wzmocnienie pozycji rolników i pracowników

Więcej niż minimum: w kierunku wynagrodzeń wystarczających na godziwe życie dla pracowników plantacji bananów

Cena minimalna Fairtrade to narzędzie, które jest obecne w systemie od samego początku, chroniąc producentów przed niestabilnością rynku. Teraz rozszerzamy to podejście o starania na rzecz wyższych wynagrodzeń dla pracowników.

W grudniu 2020 roku wprowadziliśmy obowiązkowe wynagrodzenie podstawowe Fairtrade dla pracowników plantacji bananów. Jego wysokość wyliczono na 70% wynagrodzenia netto, które wystarcza na godziwe życie. Dla wielu pracowników plantacji wynagrodzenie podstawowe oznacza większe bezpieczeństwo finansowe i stabilizację. Żaden inny system certyfikacji nie stosuje takiego rozwiązania.

Ten istotny krok jest wynikiem naszych działań jako jednego z założycieli Global Living Wage Coalition (pol. *Globalna koalicja na rzecz wynagrodzeń wystarczających na godziwe życie*) – międzynarodowego porozumienia, które ustanawia progi wynagrodzeń wystarczających na godziwe życie z zastosowaniem przejrzystej metodologii.

Więcej: fairtrade.org.pl/FairWages

**Snaider Seachoque Oullos, pracownik spółdzielni
producentów bananów EMPREBANCOOP w Kolumbii**

Więcej Fairtrade, więcej wartości, nowe usługi

Zwiększymy sprzedaż towarów na zasadach Fairtrade, rozszerzając ofertę dla obecnych i potencjalnych klientów. Produkty ze znakiem FAIRTRADE pozostaną najważniejszym elementem naszych działań. Jednocześnie będziemy opracowywać indywidualne rozwiązania dla partnerów handlowych i producentów. Wejdziemy na nowe rynki i będziemy poszukiwać nowych możliwości na rynkach lokalnych.

Nowe źródła rozwoju:

- ✦ **Indywidualne rozwiązania:** W miarę jak zmieniają się oczekiwania wobec Fairtrade, konieczne jest odświeżenie oferty dla biznesu. Będziemy przygotowywać indywidualne rozwiązania zarówno dla partnerów handlowych, jak i dla producentów.
- ✦ **Ekspansja:** Zdobywanie nowych rynków dla produktów Fairtrade w krajach konsumenckich i producenckich stworzy możliwość redukcji emisji i zwiększy szanse na rozwój producentów.
- ✦ **Usługi nowej generacji:** Fairtrade będzie wspierać firmy w opracowywaniu rozwiązań z zakresu należytej staranności dot. praw człowieka i ochrony środowiska w regionach wysokiego ryzyka.

Współpraca poza certyfikacją

Fairtrade dąży do tego, by handel był korzystny dla każdej ze stron, a ryzyko i zyski były rozdzielane w całym łańcuchu dostaw. Przy współpracy z partnerami opracowujemy rozwiązania, które poprawiają efektywność ich działań.

Aby zrealizować ideę „wspólnego dobrobytu”, ciesząc się globalną popularnością marka lodów Ben & Jerry's wychodzi poza certyfikację, wspierając producentów kakao w osiągnięciu dochodów wystarczających na godziwe życie. Dzięki współpracy Ben & Jerry's i Fairtrade powstał konkretny plan realizacji tego celu. W 2020 roku marka zobowiązała się do wypłaty w kolejnym roku dodatkowej kwoty 600 tysięcy dolarów, które trafią do ponad 5 tysięcy rolników dostarczających kakao.

Kwota ta – wypłacona dodatkowo oprócz ceny minimalnej i premii Fairtrade – to wyraz wiary marki Ben & Jerry's w to, że sprawiedliwość społeczna wymaga odpowiedniego podziału zysków biznesowych.

Więcej: fairtrade.org.pl/CocoaIncome

Mocny głos poparcia dla sprawiedliwości społecznej i środowiskowej

Fairtrade to pierwszy krok w kierunku prawdziwej zmiany. Jednak ostatecznie kwestia sprawiedliwości w handlu musi zostać zapisana w regulacjach dotyczących handlu na poziomie krajowym i regionalnym. Wykorzystując pozycję globalnej marki, będziemy działać na rzecz zmian na wszystkich poziomach, tak by sprawiedliwość społeczna i środowiskowa stały się normą.

Będziemy mówić jednym głosem z przedstawicielami społeczeństwa obywatelskiego i innymi organizacjami, tak by kwestie praw człowieka i zarobków wystarczających na godziwe życie były słyszalne na coraz wyższych szczeblach podejmowania decyzji politycznych i gospodarczych.

Chcemy w szczególności:

- ✦ **Przewodzić działaniom na rzecz dochodów i wynagrodzeń wystarczających na godziwe życie**
- ✦ **Promować działania w dziedzinie klimatu i należytej staranności w obszarze praw człowieka i ochrony środowiska**
- ✦ **Koordynować działania na rzecz zmian regulacji na poziomie krajowym, regionalnym i globalnym**
- ✦ **Zacieśniać współpracę z kluczowymi organizacjami pozarządowymi, organizacjami członkowskimi i organizacjami społeczeństwa obywatelskiego przy prowadzeniu działań rzeczniczych**
- ✦ **Mobilizować ruch konsumencki i społeczeństwo obywatelskie do większego zaangażowania na rzecz Fairtrade**

Sprawiedliwość nie tylko na sklepowych półkach

Zamówienia publiczne mogą być doskonałym narzędziem przyczyniającym się do realizacji Celów Zrównoważonego Rozwoju ONZ i zapewnienia sprawiedliwego traktowania rolników i pracowników. Cel 12, czyli „Odpowiedzialna konsumpcja i produkcja”, odnosi się bezpośrednio do zasad Sprawiedliwego Handlu.

Dzięki staraniom organizacji Fairtrade Italia i jej partnerów zgodność z zasadami Sprawiedliwego Handlu została zapisana jako obowiązkowe kryterium we włoskim prawie zamówień publicznych. Oznacza to, że produkty takie jak kawa, kakao, herbata, banany czy cukier kupowane w ramach zamówień publicznych muszą co najmniej spełniać standardy Fairtrade lub Światowej Organizacji Sprawiedliwego Handlu (WFTO).

Zamówienia publiczne to szansa dla władz lokalnych na to, by dawać dobry przykład nie tylko w sektorze publicznym, ale i prywatnym, demonstrując pozytywne efekty handlu prowadzonego z poszanowaniem zasad sprawiedliwości społecznej i środowiskowej.

Więcej: fairtrade.org.pl/ZZP

Informacje dla wszystkich

Wzajemnie korzystne relacje buduje się na równym dostępie do wiedzy i informacji. Transparentność i identyfikowalność na każdym etapie umożliwia tworzenie odpowiedzialnych łańcuchów dostaw, w których zyski i ryzyko są dzielone między wszystkie zaangażowane podmioty.

Całkowita transparentność i fizyczna identyfikowalność na najwyższym poziomie stwarzają najlepsze warunki do budowy więzi między producentami, firmami i konsumentami.

Chcemy w szczególności:

- ✦ **Dążyć do całkowitej fizycznej identyfikowalności w naszych łańcuchach dostaw**
- ✦ **Zapewnić równy i sprawiedliwy dostęp do informacji wszystkim podmiotom w łańcuchach dostaw**
- ✦ **Wspierać organizacje producentów w skutecznym wykorzystywaniu informacji i wzmacnianiu swojej pozycji w negocjacjach handlowych**

Jesus Maria Vargas, producent trzciny cukrowej i przewodniczący rady spółdzielni San Ramon w Kostaryce

JAK TO ROBIMY

Bardziej sprawiedliwe łańcuchy dostaw
dzięki cyfryzacji

Siła płynąca z danych

Posiadanie danych stwarza rolnikom nową szansę na wzmocnienie pozycji negocjacyjnej w łańcuchu dostaw. Informacje to ważne źródło siły, jednak choć organizacje producentów mają dostęp do ogromnej ilości danych, często brakuje im środków, by właściwie je analizować i skutecznie wykorzystywać.

Zawiązana niedawno współpraca między spółdzielniami producentów kakao z Wybrzeża Kości Słoniowej, partnerami technologicznymi i fundatorami pomaga rolnikom wdrażać wewnętrzne systemy zarządzania umożliwiające prześledzenie procesu produkcji wstecz do pierwszego etapu.

Po wdrożeniu systemów spółdzielnie będą mogły mapować gospodarstwa zrzeszonych rolników, śledzić sprzedaż, zapewniać jakość produktu i lepiej zarządzać ryzykiem, np. związanym z wylesianiem. Będąc właścicielem danych, każda spółdzielnia będzie mogła używać własnego systemu do handlowania z wieloma partnerami zamiast korzystać z wielu oddzielnych systemów używanych przez partnerów czy wręcz ograniczać się do współpracy z jednym partnerem handlowym.

Więcej: fairtrade.org.pl/PowerInData

**Gnankou Ferdine, producentka
kakao ze spółdzielni ECAKOOG,
Wybrzeże Kości Słoniowej**

Nasze zaangażowanie w realizację globalnych celów

Cele Zrównoważonego Rozwoju ONZ tworzą ramy, które umożliwiają nam mierzenie naszego wkładu w budowę zrównoważonego i sprawiedliwego świata. Uzgadniając nasze wskaźniki z Celami Zrównoważonego Rozwoju, przyłączamy się do globalnego ruchu, który stawia czoła nierównościom i działa na rzecz zaprowadzenia sprawiedliwości społecznej i środowiskowej.

Więcej: fairtrade.org.pl/SDGoals

CEL 1

Koniec z ubóstwem

Rolnicy i pracownicy znacząco przybliżą się do osiągnięcia dochodów i wynagrodzeń wystarczających na godziwe życie.

CEL 2

Zero głodu

Rolnicy i pracownicy zarabiający godziwe pieniądze będą mogli lepiej zadbać o rodziny.

CEL 5

Równość płci

Promowanie równości stworzy nowe szanse dla kobiet i młodych ludzi i sprawi, że będą lepiej reprezentowani.

CEL 8

Wzrost gospodarczy i godna praca

Wszyscy pracownicy będą mieć zapewnione godne warunki pracy i możliwość swobodnego korzystania ze swoich praw.

CEL 9

Innowacyjność, przemysł, infrastruktura

Łańcuchy dostaw będą w pełni identyfikowalne i transparentne.

CEL 12

Odpowiedzialna konsumpcja i produkcja

Konsumenci, producenci i aktywiści będą promować sprawiedliwość społeczną i klimatyczną.

CEL 13

Działania w dziedzinie klimatu

Rolnicy i pracownicy będą stosować przyjazne środowisku praktyki, przystosowując produkcję do zmian klimatu.

CEL 17

Partnerstwa na rzecz Celów

Fairtrade będzie wykorzystywać relacje z biznesem i społeczeństwem obywatelskim, aby wspólnie tworzyć nowe sposoby wywierania pozytywnego wpływu.

przyszłość jest fair

Fundacja "Koalicja Sprawiedliwego Handlu" - Fairtrade Polska ul. Stawkowska 12 31-014 Kraków

fairtrade@fairtrade.org.pl www.fairtrade.org.pl

Autorzy zdjęć:

Christoph Köstlin (str. 1, 7, 14); Rosa Panggabean / Fairtrade / Fairpicture (str. 2); James Robinson (str. 4); Fairtrade Foundation (str. 8); Angela Wu (str. 9); Sean Hawkey (str. 10); Fairtrade America (str. 11); TransFair e.V. / Fairtrade Germany (str. 12); James Rodríguez, mimundo.org (str. 13).